

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84932,Koskowski-Bronislaw-Walery.html>
2022-10-02, 09:09

Koskowski Bronisław Walery

KOSKOWSKI Bronisław Walery (12 IX 1863, Łaszczów k. Tomaszowa Lubelskiego – 6 IV 1946, Warszawa), farmaceuta. Syn Henryka, właściciela apteki, z rodziny o tradycjach aptekarskich, i Pelagii z Jasieńskich, ojciec Włodzimierza.

Po ukończeniu gimnazjum w Lublinie w 1879 odbył obowiązkową praktykę w aptece ojca w Tyszowcach. W 1884–86 studiował na oddziale farmaceutycznym Cesarskiego Uniw. Warszawskiego, który ukończył z dyplomem prowizora farmacji *eximia cum laude*. Powrócił do rodzinnego Łaszczowa i po objęciu apteki zorganizował w niej laboratorium analityczne. Obserwował z bliska sposób odżywiania się i warunki higieniczne małopolskiej ludności żydowskiej, co zaowocowało jedynym wówczas w literaturze polskiej opracowaniem, przedstawionym na Drugiej Wystawie Higienicznej w Warszawie w 1896. W „Kurierze Porannym” B. Prus zamieścił entuzjastyczną recenzję tej pracy, nazywając K. „niepospolitym myślicielem”.

K. był działaczem Ligi Narodowej, organizatorem punktu przemytu książek i bibuły propagandowej. W 1896 żandarmeria rosyjska wpadła na trop jego działalności, co zmusiło rodzinę K. do wyjazdu do Warszawy, a potem przez zieloną granicę do Lwowa. K. został tam dyrektorem Szkoły Farmaceutycznej, redaktorem „Czasopisma Towarzystwa Aptekarskiego”, wspólnie z R. Sochaczewskim, założycielem Lwowskiej Fabryki Chemicznej „Tlen” i współorganizatorem Uniw. Ludowego im. A. Mickiewicza. W 1904–05 K. uczestniczył w organizowaniu Stronnictwa Demokracji Narodowej w zaborze austriackim. W 1908 przeniósł się do Warszawy, gdzie objął kierownictwo firmy farmaceutycznej Fr. Karpiński. Na I Zjeździe Aptekarzy Królestwa Polskiego w Łodzi w 1912 poprowadził komisję do reformy studiów farmaceutycznych w Królestwie Polskim. Był inicjatorem wielu rewolucyjnych wówczas zmian dotyczących przebiegu

studiów. Od 1915 prowadził wykłady z propedeutyki farmaceutycznej na UW, następnie został profesorem w Zakładzie Farmacji Stosowanej i w końcu dziekanem pierwszego w Polsce wydziału farmaceutycznego. W 1925 zorganizował Komitet Budowy Gmachu dla wydziału farmaceutycznego UW. Był autorem wielu podręczników, wśród których najważniejsze to: *O higienie kuchni i fałszowaniu artykułów spożywczych* (1912), *Zarys historii farmacji* (1918), *Podręcznik do oceny dobroci leków* (1917), *Nauka o przyrządzaniu leków i ich postaciach* (2 t.: 1925, 1929), *Podręcznik analizy chemicznej wody do picia* (1932), *Propedeutika farmaceutyczna* (1932), *Zarys historii leków, przyczynek do historii farmacji* (1935), *Farmaceuci w pracy dla nauki i społeczeństwa* (1945) oraz *Receptura czyli przepisy przyrządzania leków* (1916, 1922, 1948).

Podczas okupacji w mieszkaniu K. było odbywało się konspiracyjne nauczanie studentów farmacji.

Za zasługi na polu naukowym wydział farmaceutyczny uniwersytetu w Nancy uhonorował K. doktoratem honoris causa. K. był członkiem Komisji Historii Medycyny i Nauk Matematyczno-Przyrodniczych PAU, a towarzystwa farmaceutyczne w Paryżu i Pradze nadały mu członkostwa honorowe. Był również honorowym prezesem Polskiego Powszechnego Tow. Farmaceutycznego, prezesem Naczelnej Izby Aptekarskiej. Za działalność społeczną i zawodową otrzymał wiele odznaczeń, m.in. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, odznakę Oficerskiej Szkoły Sanitarnej, Srebrny Medal uniwersytetu w Nancy, Złotą Odznakę Bratniej Pomocy.

Od 1999 najwyższym odznaczeniem nadawanym zasłużonym na rzecz aptekarstwa polskiego jest Medal im. prof. Bronisława Koskowskiego.

PSB (T. Zakrzewski).

I. Arabas: *Poczet wielkich aptekarzy polskich – część czwarta. Bronisław Koskowski*, „Aptekarz Polski” [online], 2009, nr 29

(7e), styczeń. Dostępny w internecie:

[http://www.aptekarzpolski.pl/index.php?option=com_content
&task=view&id=531&Itemid=118](http://www.aptekarzpolski.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=531&Itemid=118); S. Rostafiński, T.

Tereszczuk: *Profesor Bronisław Koskowski Pater Pharmaciae*,
Warszawa 1997; E. Szyszko: *Bronisław Koskowski
1863–1946*, Warszawa 1960.

Iwona Arabas

[Poprzedni](#)
[Następny](#)